

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 29-04-2021 r.

Adam Bodnar

II.519.583.2021

**Pan
Waldemar Andzel
Przewodniczący
Komisji do Spraw Służb Specjalnych
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
EPUAP**

Szanowny Panie Przewodniczący!

Z najwyższym zaniepokojeniem przyjąłem oświadczenie Pana Mariana Banasia – Prezesa Najwyższej Izby Kontroli ogłoszone w dniu 28 kwietnia 2021 r. i szeroko udostępnione w mediach. Z oświadczenia tego między innymi wynika, że Pan Marian Banaś jest inwigilowany i represjonowany przez służby specjalne, a działania tych służb – w tym przede wszystkim Centralnego Biura Antykorupcyjnego - podejmowane wobec niego i członków jego rodziny mają na celu zmuszenie go do zrzeczenia się stanowiska Prezesa NIK.

Przypomnieć zatem w tym miejscu należy, iż prawidłowe wykonywanie zadań przez Najwyższą Izbę Kontroli, przede wszystkim kontrolowanie działalności organów administracji rządowej, Narodowego Banku Polskiego, państwowych osób prawnych i innych państwowych jednostek organizacyjnych z punktu widzenia legalności, gospodarności, celowości i rzetelności, wymaga niezależności jej Prezesa.

Niezależność ta jest gwarantowana na poziomie konstytucyjnym na podstawie art. 205 i 206 Konstytucji RP. Służą jej: tryb wybierania Prezesa NIK, ograniczenia dotyczące wykonywania przez niego dodatkowej działalności i zakaz przynależności do partii politycznej, związku zawodowego lub prowadzenia działalności publicznej niedającej się pogodzić z godnością urzędu oraz immunitet – zakaz pociągnięcia do odpowiedzialności karnej i pozbawienia wolności bez uprzedniej zgody Sejmu. Służy jej także szczegółowe unormowanie w ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli przypadków, kiedy może dojść do odwołania Prezesa NIK.

Niezależność Prezesa NIK nie wyklucza prowadzenia przez odpowiednie organy czynności procesowych, operacyjno – rozpoznawczych, czy nawet kontroli operacyjnej,

dotyczących ewentualnych czynów zabronionych popełnionych przez osobę sprawującą tę funkcję.

Podkreślenia jednak przy tym wymaga, że okoliczności wskazane w oświadczeniu Pana Mariana Banasia, dotyczą osoby, która od wielu lat sprawowała wysokie urzędy państwowe, między innymi: ministra finansów, szefa Krajowej Administracji Skarbowej i Służby Celnej, Generalnego Inspektora Informacji Finansowej oraz Pełnomocnika Rządu do Spraw Zwalczenia Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej. Nie sposób zatem przejść do porządku dziennego nad treścią tego oświadczenia.

W związku z powyższym, mając na uwadze zakres działania Komisji do Spraw Służb Specjalnych Sejmu RP, zwracam się z uprzejmą prośbą do Pana Przewodniczącego o zbadanie okoliczności podanych w oświadczeniu Prezesa NIK i poinformowanie mnie o poczynionych ustaleniach.

Z poważaniem,

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/